

GENERALITAT DE CATALUNYA

PRESIDÈNCIA

COMISSARIAT DE PROPAGANDA

Avinguda 14 d'Abril, 442 bis

BARCELONA

Telèfon 82215

COMUNICAT DE PREMSA

Esperanto - Eldono.

Nº 9.

Barcelona, 28/II. 1937.

HITLERA PENETRADO EN MAROKO.

En Marokaj marbordoj, de Larache ĝis Melilla estas fortikigitaj per pli ol 150 germanaj kanonoj.

Kiam ni asertis, ke la Tria Regno perfortis la internaciajn kontraktojn fortikigante la partojde la Maroka marbordoj inter la haveno de Melilla kaj la rivero Sebou, kiu estis garantita de la Anglo - Franca kontrakto de 1904, ni esperis, ke bakdaŭ ni povos doni pli precizajn informojn pri tiu afero. La Maroka marbordo, de la hispana limo ĝis la orienta linio de la internacia Zono estas sub la Hispana protektorato, tio estas, ĝi estas nun en manoj de la ribelintoj, kiuj aŭtocratatas en la regiono. Ekde la Mediteranea vidpunkto, la militista direktado de la parto de la marbordo, kune kun ilia pozicio en Hispanujo, estas en la realeco la regado super la Markolo por Germanujo. Por tiu celo, ĉio necesa estas instalita pezan artelerion kaj fortikaĵojn en ambaŭ flankoj de Markolo, kaj la veturo tra ĝi povas esti pri-regata.

En antaŭaj tempoj, kiam ĝi sekvis la solidan politikon, Anglujo bone komprenis tiun fakton. En la kontrakto subskribita kun Francujo en 1904, Anglujo enmotigis paragrafon, laŭ kiu la du subskribintoj promesis: "Kun la celo garantii liberan navigadon tra la Markolo, oni ne permesos la konstruadon de fortikaĵoj aŭ strategiaj konstruaĵoj en la parto inter Melilla kaj Sebou - Rivero, k.t.p.".

Tiu sama intereso konservi malfermita la Markolon de Gibraltar gvidis la Britan politikon kiam oni subskribis la Versajlan Kontrakton, en kiu la celo apartigi Germanujon por unu fojo de la vivlinio de la Brita Imperio, oni aldonis klaŭzon, laŭ kiu la "Reich" perdis ĉiujn siajn reĵtojn, titolojn kaj privilegiojn super Maroko". Sed la aferoj estas malsamaj hodiaŭ. En la okazo de Brita ŝipkoncentrigo en la Mediteraneo, Anglujo ne povas kalkuli je la inmikso de Gibraltar. Ne nur estas Germanujo bone establita en la suda hispana marbordo, sed ĝi ankaŭ povas levi kontraŭ la Markolo la kanonojn ĵus instalitaj en Benzu, apud Ceuta tri germanaj kanonoj de 40.5 kaj rekte kontraŭe en Punta Carnero, sur la Hispana marbordo, kompleta baterio de malpezaj kanonoj estis montita; ĉiuj sub la direkto kaj kontrolo de germanaj teknikistoj, kaj lokitaj maniere, ke ili povu submeti la markolon je kruc-fajro. Tiel estas nepre necese elmontri, ke tre malmulte restas el la Brita regado super la Markolo.

Kaj ankoraŭ pli: sur Monte Hacho, kiu super staras Ceuta, kvar baterioj de kanonoj de 75 estis instalitaj sub la direktado de germanaj teknikistoj, kiuj ankaŭ estras la bateriojn instalitajn en la golfeto de San Amaro. En Alcazar Seguer, inter Ceuta kaj la orienta linio de la Internacia Zono estas tri kompletaj germanaj baterioj, kies kalibron ĝis nun ni ne povas raportii.

En la arco inter Benau, Ceuta kaj Melilla, la tuta marbordo estas linilita per baterioj instalitaj en la komenco de Januaro fare de germanaj teknikistoj. La distribuo de tiuj baterioj estas kiel sekve: Ekzistas germanaj 75 -baterio en Punta Cires, kiu estas servataj de hispanaj pafistoj instruitaj de germanoj. Kiel en Punta Almanza, tiel en Punta Leona ekzistas baterioj de 75 servataj de germanaj artelarianoj. En la promontoro tuj apud

IN 9./

Melilla, en la Cabo Tres Forcas mem, estas kvar germanaj kanonoj de 75 kaj ankaŭ alia kanono, kies kalibron ĝis nun ni ne povis ekscii. En la suda terparto de Melilla, ĉe la enirejo de Mar Chica, estas alia germana baterio de 75 servata de de germanoj. En la bordoj de Alhucemas Golfeto, tio estas laŭlonge de ĝi, de Morro Nuevo a Cabo Quilates, troviĝas kanonoj servataj de germanaj artelirianoj, farante el tiu loko unu el la plej timindaj el la tuta marbordo. Ne pasas tago sen instalado de novaj baterioj. De post la 13^a de Januaro fortigitaj cementkonstruaĵoj estas rapide farataj de amasoj de masonistoj sub la direkto de germana admiralo, kiu alvenis je la dato menciita. En la alia okazo ni parolos pli detale pri la praktika tasko fari militajn konstruaĵojn per "civila" personaro. Momente ni nur povas montri la jenon: Antaŭ ol malpli la monato prezentiĝis 700 germanoj sub la ŝajno de teknikaj inĝinieroj kaj komencis la konstruadon de ŝoseoj de El Ksar al Cabo de Agua, kiuj estas ankoraŭ konstruataj. Laŭlonge de la sama linio ekzistas aliaj pruvoj pri la ĉeesto de National-socialistoj en la lando. Kiam la ŝoseoj estos finitaj, ili ebligos la transportadon de trupoj kaj artelirio inter El Ksar kaj Cabo de Agua. La ŝoseo estos de strikta militista valoro, ĉar Cabo de Agua estas unu el la orientaj limoj kun la Franca Maroko. La celo ne povas esti malluma por tiuj, kiuj volas vidi.

LA HISPANAJ PROTESTANTOJ ESTAS DE FRANCO - FAŝISTOJ MORTIGITAJ

LA INTERVJUO KUN JOSE CAPÓ, PASTRO EN BARCELONA KAJ ANTONIO ESTRUCH SIMÓ, PASTRO EN SABADELL.

Kion rakontis du protestantaj pastroj al unu nederlanda ĵurnalisto.

En la lastaj semajnoj, eliras la maltrankvilaj sciigoj el, de la Franco okupitaj teritorioj al eksterlando, ke la protestantoj estas mortigitaj kaj la protestantaj preĝejoj estas bruligitaj.

Tio donis al mi motivon, tiun aferon pli detale esplori, sed pro la fakto, ke faŝistoj de Franco ne donis la permeson tiun aferon sur la teritorioj de ili okupitaj esplori, mi vojaĝis Katalunujojn, kie mi opinis ankaŭ sciigi pri la necesaj informoj.

Miaj supozoj en la Respublikana Katalunujo estis tre surprizitaj, ĉiam mi renkontis en Barcelono unu florantan protestantan centron kaj ke inter multaj bruligitaj katolikaj preĝejoj vidis nek unu protestan preĝejon.

Estas tre malfacile de unua vidpunkto trovi iun protestantan preĝejon en Barcelono, ne pro tio, ke al la protestantaj preĝejoj estas malpermesate havi la turojn, estas malpermesate ke ili staru sur la stratoj kaj por tiu surskribojn el kiuj la protestanta karaktero povas esti manifestata. Tiuj premeblaj aranĝoj kontraŭ la protestanta Dioservo tamen ne estis de anarĥistoj aŭ komunistoj aplikitaj, sed de post de la renoviĝo de tiel nomata Religio - libereco post la abdikado de reĝo Alfonso kaj la proklamado de Respubliko en jaro 1931.

Tiu estis tiom por la protestanta mondo unu ekspiro de malpezigo, ĉar la rojalista kaj klerikala Hispanujo ne nur, ke ne posedis la religio - liberecon, sed ankaŭ la vivo de la malgranda grupo hispanaj protestantoj estis eble kiel multe limigita.

Depost malmulte da peno, mi trovis la Capilla Evangelicó (preĝejo protestanta), ĉe la Calle (strato) Ripoll en Barcelono. Je mia granda bedaŭro la pastro estis foririnta, sed laŭ konsilo de simpatia dompordisto mi vizitis la pastron en lia loĝejo.

La pastro José Capó, simpatia viro, proksimume 50-jaraĝa, akceptis min tre afable kaj al ĉiuj demandoj respondis klare kaj ĝentile.

En Hispanujo estas proksimume 10.000 protestantoj, el kiuj 4000 troviĝas nur en Katalunujo, tiel komencis la pastro sian rakonton. En Madrido, Mallorca, Saragoza, Valencia, San Sabastian kaj Barcelona troviĝas la plej

/No 9./

fortaj protestantaj komunumoj. El 80 % ili konsistas de Baptistoj kaj Kalvinistoj. Ili tute ne formas iun unuecon, ili apartenas al granda kvanto de diversaj eklezioj, sektoj kaj misio - grupoj.

Kvankam la protestantoj ĉiam spertis unu grandan kontraŭlaboron de la katolika flanko, ni tamen opinias, ke devas esti egaleco de ĉiuj religioj. Krome ni spertis, ke eklezio kaj ŝtato ne povas iri kune. La hispanaj okazintaĵoj montris, ke post la tempo la eklezio devas apartiĝi de la ŝtato. La doktrino de katolika eklezio en Hispanujo estis nek Kristana nek katolika. La grandaj trezoroj da juveloj kaj mono, kiujn oni trovis ĉe la katolikaj pastroj kaj monaĥejoj kaj la sintenado de katolika eklezio tute forigis la hispanan popolon de la eklezio kaj daŭros ankoraŭ multaj jaroj, antaŭ ol la eklezio regajnos sian konfidon en la popolo. Kaj tamen la Evangelio iras en Hispanujo rekonfite grandan estontecon. Per la bruligado de la protestantaj preĝejoj kaj la mortigado de protestantaj pastroj pere de faŝistoj, ni akiris grandan simpatian ĉe la tuta popolo.

Ni estas tamen, kiel mi jam diris, por la tuta kaj plena divido de ŝtato kaj eklezio. La solvo de Dioservo - demando, tiel, kiel en Sovet - Ruslando ni trovas la plej ĵusta. La Soveta Konstitucio garantias la liberecon de ĉiuj religioj, sen iaj specialaj privilegioj de unu aŭ alia religio. Tiaj privilegioj estas eĉ malutilaj por la Evangelio, ekzemple; en la malliberejoj de Anglujo troviĝas nur la protestantoj dum en malliberejoj de Hispanujo nur katolikoj.....

Niaj perceptoj estas al la ribelintoj tre bone konataj, pro tio ili ne malprofitas okazon praktiki la plej abomindajn procedojn por trudi sian groteskan sektarism.

Simile kiel en tempoj de la inkvizicio, la pastraro ĉeestis la ekzekuton de "herezuloj". Pro tio, ke la protestanta eklezio obeis la leĝojn de la de la Hispana Respubliko, ĝi estas kruele persukutata de la faŝistoj.

En Saragozo la protestanta kapelo estis bruligita kaj la protestanta pastro Benjamin Heras estis estis arestita kaj kondukita al la loko, kie estis antaŭe kunvenintaj pli ol sesdek katolikaj pastroj, pretaj ĉeesti la martiradon de "herezulo". Feliĉe, ke la interveno de iu eksterlanda konsulo povis atingi, ke li estu malligita for de la festo, kie li estis fiksita, kaj metante pastron Heras sub sian protekton, li evitis la plenumon de tiu sadisma "publika pumo". Poste Benjamin Heras povis forveturi Francujon.

En Granada estis mortpafitaj la protestantaj pastroj José Garcia Fernandez kaj Salvador Iñiguez, kune kun la edzino de la unua.

En Jerez estis unu virino arestita nur pro tio, ke ŝi estis protestanta. En San Fernando estis mortpafitaj la luteranaj pastroj Miquel Blanco kaj Francisco Lopo. Estis ankaŭ mortpafitaj aliaj dignuloj de la protestanta eklezio en Hernando, Cordoba, Badajoz k.t.p.. En Santa Amelia unu malfeliĉa virino estis ŝprucita per benzino kaj bruligita viva pro la "herezo" konfesi tiun religion.

Per ĉi tio Jose Capó finis sian pledon, kun la certeco, ke la listo de malfeliĉaj protestantoj mortigitaj de Franco - faŝistoj estas pli granda ol tiu kiun li jam nomis.

Mian sekvantan viziton mi faris al Sabadell. Unu urbo de proksimume 30 km. de Barcelono malproksimigita, enhavanta pli ol 60.000 enloĝantoj kaj kie troviĝas unu grava teksaĵindustrio. Preskaŭ ĉiuj laboristoj tien estas anoj de socialista sindikato U. G. T..

En la komenco de revolucio estis en Sabadell tre kviete, ĉar tie troviĝis relative tre malmultaj faŝistoj. Sabadell posedas fortan protestantan movadon de proksimume 30 protestantaj familioj, unu preĝejon la lernejon kaj unu tre simpatian pastron - instruiston en unu persono. Antonio Estruch Simó estas ne nur pastro, instruisto, familia - patro, sed ankaŭ la spirito de la tuta protestanta komunumo en Sabadell. Per lia simpatia aspekto kaj lia honesta kaj bona agado li sciis gajni por si ne nur la simpatian de ĉiuj protestantoj, sed ankaŭ de katolikoj. En lia lernejo li instruas la protestantajn kaj la katolikajn infanojn, en lia preĝejo la Dioservoj

/No 9./

regule okazas kaj en lia domo estas ĉio kviete kaj feliĉe....

Antonio Estruch Simó troviĝis ĵus en sia lernejo kiam mi vizitis lin kaj spite tion li akceptis min tre afable kaj al ĉiuj miaj demandoj kun granda ĝentileco respondis.

"Unu el plej abomenaj aspektoj de la nuna militista ribelo estas la maltoleremo, tiel politika, kiel religia, komencis la pastro sian rakonton.

Kiuj, en la lokoj invaditaj de faŝistoj, konfesas alian religion, tiuj estas la objekto desuferigoj, perfortoj kaj krimoj. Ricevas la traktadon speciale kruelan la kredantoj de Evangelia religio, pro kio ni venas en la abomenindan epokon de la inkvizicio.

Estas al mi konate, ke en Cordoba, la ĉefo de "requetas", unu katolika pastro, prezentigis en la hejmo de protestanta pastro Antonio Garcia, kie estis ankaŭ instalita la kapelo kaj la lernejo, pretendante, ke li havas la ordonon forporti ĉiujn meblojn kaj uzaĵojn. Poste li ŝarĝigis ilin sur diversaj ŝarĝveturiloj kaj diris al la protestanta pastro, ke se li ne foriros en la daŭro de 24 horoj, li ne povas garantii lian vivon. Vespere prezentigis denove la sama "requetes" - ĉefo en la hejmo de Antonio Garcia devigante lin forlasi ĝin. Nun Antonio Garcia kun sia edzino troviĝas sendangere en Gibraltar.

Ankaŭ ne niom mi scias pri la protestanta pastro Carlos Liñan en Miajades kaj pri la evangelia instruisto de Santa Amalia, Luis Cabrera.

En Ibahernando, provinco de Cacérés estis mortpafitaj diversaj fideluloj de Evangelia religio, inkluzive de la plej grava el ili, S-ro Francisco Tirado, kaj en Santa Amalia estis mortpafita virino, akuzita de la krimo de herezo, ĉar ŝi estis protestanta.

En Salamanca ili mortigis en terura maniero mian amikon protestantan pastron Coco kun sia edzino kaj du filoj. El Palma sur Mallorca ni ricevas konstante sciigoj pri la persukato de tieaj protestantoj.

En Sevilla estis la protestanta pastro Patricio Gomez mortpafita de iu fanatikulo, kiam li staris antaŭ unu panejo.

El Tanger oni skribas al ni, ke kvin pastroj estis mortigitaj kaj kvin estis ekzilitaj. Du protestantaj instruistoj Francisco Lobo kaj Morano Ezcoznar ambaŭ el Puerto Real estis ankaŭ fusilitaj. Pri la protestantaj pastroj Simon Vicente el Calahorra, Mauricio Lusa el Logroño, Manuel Berobia el Valladolid kaj pri gubernantino Marta Martinez ankaŭ el Valladolid malkaŝas al mi ĉiu sciigo. Mi estas tre maltrankvilega pri la vivo de tiuj homoj.

En Jerez la faŝistoj bruligis nian preĝejon kaj mortigis tri protestantajn virinojn. Krom tio al nia kolportestino Truillo trafis la sama sorto.

Tiu malamo al la aliaj religioj, ne malpermesis ilin, ke ili venigu al Hispanujo la maŭrojn de Er Rif.

Ili sendube forgesis, sed ni ne forgesis tion, ke la inkvizicio persekutis egale la evangelianojn kaj la maŭrojn, estante antaŭuloj la lastaj, de la Mahometanojn, kiujn ili nun alportas por defendi la religion.

Tiu estas la inkvizicio, kiu en plena XX jarcento praktikas la faŝistoj en la partoj de Hispanujo, kiujn ili havas terutigitaj sub sia juĝo. Sed ili devus respondi pro tiuj krimoj kontraŭ mia patrujo, kontraŭ la homaro, kontraŭ la Evangelio.....

La interparolo kun tiu honesta protestanto, plifortigis mian konvinkon, ke la faŝismo kun tuta sia malbono, kiun ĝi kaŭzis en la mondo, tamen kunutilis ke ĉiuj antaŭigitaj partioj kaj spiritoj pli proksimen kuniĝis, en la batalo kontraŭ subpremo, barbareco kaj milito.....

/№ 9./

LA AMASOJ - MARŜO POR LA POPOLARMEO EN BARCELONO.

En pasinta dimanĉo okazis en Barcelono la fino de la lasta tago de la "Semajno por Popolarmeo" per unu grandioza amasdemonstracio, kies marŝado daŭris pli ol kvar horoj. Tiu eksterordinara manifestacio por la regula Popolarmeo, kiun la civitanaro prezentis por la venko super la faŝismo, estis la plej potenca demonstracio kiu iam okazis en Barcelono.

Nomia okazintaĵo depost la 19^a de Julio, montris tiel la intiman kunligon de demonstrantoj kun la tuta popolo pro la komuna konsento pri la kreo de regula Popolarmeo.

La popolo de Katalunujo per tiu demonstracio en militistaj formacioj kaj regula marŝado montris, ke ĝi transprenis ĉiujn devizaĵojn de la Popolarmeo; unu Registaro, unu regula Popolarmeo, unu Komando, unu flago, unu armeo-marŝo, unu unuec-volo.

La amasoj - marŝo en Barcelono signifas, la komencon de nova etapo en la sekvido de milito kaj ĝia organizado. Kun tiu devizo la popolo de Katalunujo klare montris sian volon por la venko.

LA BUDĜETO DE LA RESPUBLIKA REGISTARO.

Rajtigante la ministrojn de Milito, Mar - kaj Aerarmeo, Interno, Financoj kaj Publikaj Laboroj por disponi pri la kreditoj rilataj al siaj respektivaj departementoj. La du unuaj por priatenti la bezonojn de la fortoj de la Respubliko kaj de la agado kontraŭ la ribela movado; tiuj de Financoj kaj Interno por priatenti la bezonojn de la fortoj de Sekureco (Polico) Nacia Respublika Gvardio kaj Dugangardistoj; kaj tiu de la Publikaj Laboroj por investi ĝis 12.000.000 da pesetoj por la riparo de ŝoseoj; 24.000.000 da pesetoj por laboroj de riparo de ĉiu speco; por aljuĝi laŭ kontrakto novajn laborojn de ŝoseoj, ĝis 20 milionoj, por havenoj, ĝis 15.000.000; por rekonstruo de pontoj kaj aliaj masonaj laboroj en ŝoseoj, 8.000.000; kaj por la konstruo de fervojoj 45.000.000.

LA INTERESO DE NIA BATALO EN LA TUTA MONDO.

La Propaganda Komisarejo de la Kataluna Registaro, inter la konstantaj pruvoj ricevitaĵoj de la tuta mondo montrantaj la eksterordinarajn interesojn, per kiu oni sekvas nian batalon, trovas tiun laste ricevitan el la malproksimaj teroj de USSR, kiu ankaŭ montras tiun intereson, kiun la proletaraj kaj la demokrataj fortoj havas en la hispanaj okazintaĵoj.

La letero ricevita estas de la "Skola Propogandistov" (lernejo de propogandistoj) de Azovo. Per ĝi eksciis, ke la propoganda materialo, kiun ni sendis, estis ricevita kaj propogandita kun ne priskribbla intereso.

"Ni havas en nia lernejo, ili diras, konstantan ekspozicion rilatan al la hispanaj okazintaĵoj pri la barbareco de la internacia faŝismo. Ni amplekse disvastigas la taskon popularigi ĉiujn materialojn koncernatajn la hispanan revolucion."

Inter aliaj interesaj interkonsentoj pruvantaj la solidarecan spiriton de tiu frata popolo USSR troviĝas tiu prenita de la lernejo en la ĝenerala kunveno de la instruistoj, kunlaborantoj kaj lernantoj, kiuj cedos la unutagan enspezon por ĝin dediĉi al la hispanaj virinoj kaj infanoj.

El la citita letero ni eltiras trafajn deklarojn pri nia heroo batalo kontraŭ la faŝismo, meritantaj transskribon:

"Ni konscias ke via batalo kontraŭ la internacia faŝismo estas la tasko de la tuta progresema homaro kaj tial ni estas certaj, ke vi, kun la helpo kaj subteno de la tutmonda proletaro, atingos la finan venkon detruante

Nº 9./

ioje por ĉian la faŝistan beston."

"Depost multa tempo ni estas konvinkitaj, ke la neintervena komitato devas kiel ĉefan funkcion ne niksi sin en la aferojn de la internacia faŝismo volanta transformi la hispanan popolon, kiu batalas por sia libereco, en kolonian sklavaron sen rajto."

"Por ni estas klare, ke vi ne bezonas la neintervenon Komitaton. Vi devas kalkuli je via propra forto, je la forto de nedetruenda Popola Fronto kaj je la helpo de la tutmonda proletaro."

Tiuj estas la antaŭdiroj de venko adresitaj al ni de niaj fratoj el Sovet Unio. Tiu estas la helpo morala kaj materiala de tiu modela popolo, kiu estas sendube la plej decidema en la militiro favore al la Respublikana Hispanujo batalanta por la libereco.

USONAJ FILM - GEAKTOROJ PRI HISPANUJO.

La vico de konataj Usonaj filmaktoroj, inter ili Charlie Chaplin, Paul Muni, Bette Davis, Marlene Dietrich, Joan Crawford, Wallace Berry kaj aliaj publikigis siajn opiniojn en la Meksika gazeto "Cosmopolitar", pri la hispana burĝmilito. Ĉiuj staras ĉe la flanko de la Respubliko kaj kontraŭ la ribelintoj.

Charlie Chaplin rememorigas pri sia deveno el la popolo kaj deklaris sin malamiko de faŝismo kaj amiko de la Respublikana Hispanujo. Paul Muni deziras al la Hispana popolo la venkon kiu por ĉiuj estus utilo, ĉar en la okazo de la faŝista venko, ĉiuj popoloj suferus pro tio.

Clark Gable deziras esprimi sian opinion por la batalanta hispana popolo, per la prezentado de la filmo pri la hispana milito. Wallace Beery, la reprezentanto de "Pancho Villa" en la filmo "Viva Villa" deziras, ke povu por la hispana popolo ekstari unu vera Pancho Villa. Simile esprimas sin grandaj filmaktoroj, por kiuj la nomita Meksika gazeto organizis la rondde-
mandon.

LLUIS COMPANES PRI LA HISPANA MILITO.

-"Nia venko en la milito desegnos la linion de unu profunda socia reformo. La popolo per sia propra forto venkos la militon. Ĝi konstruas siajn bastonojn kontraŭ la malamiko.

- "Depost la 18^a de Julio la aspekto de la Respubliko spirita ŝanĝiĝis. Unu nova epoko komenciĝis, kaj por ĝi batalas la popolo. Por tiun novan epokon disvaste pligrandigi, oni devas gajni la militon, dum la interlando devas la principojn de la nova tempo disvastigi. Por tio oni ne uzas multajn vortojn, sed tamen la maksimumon de agoj. Nek unu momento de tempo devas esti por tio perdita.

NIAJ PETOJ.

Al ĉiuj kiuj sendis al ni gazetojn, leterojn, eltranĉaĵojn ktp., ni tre dankas.

Ĉiuj estsa petataj sendi al ni adresojn de ĵurnaloj, kiuj estas pretaj niajn oficialajn komunikojn represi.

La Esperantistojn ni petas diskonigi niajn bultenojn kaj ilian enhavon aperigi en sia nacilingva gazetaro, sendante al ni unu ekzempleron.

Ĉiuj korespondaĵojn bonvolu sendi al; COMISSARIAAT de PROPAGANDA, (ESPERANTO - FAKO), 14 de Abril, 442 bis, Barcelona, Hispanujo.